

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державного підприємства
«Український інститут інтелектуальної власності»
від «06» жовтня 2016 року № 158

ПОЛОЖЕННЯ про Всеукраїнський конкурс «Винахід року»

1. Загальні засади

Всеукраїнський конкурс «Винахід року» (далі — Конкурс) проводиться Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» (далі — Укрпатент) під егідою Державної служби інтелектуальної власності України з метою популяризації винахідницької та інноваційної діяльності серед широких верств науково-технічної громадськості України, заохочення роботодавців до впровадження у виробництво результатів інтелектуальної праці, а також для виявлення найбільш талановитих та перспективних розробок і привернення до них уваги вітчизняних та іноземних інвесторів і підприємців.

Конкурс проводиться щорічно.

2. Умови Конкурсу

У Конкурсі беруть участь власники патентів на винаходи або корисні моделі.

До участі в Конкурсі приймаються винаходи або корисні моделі, що охороняються чинними патентами України.

На Конкурс може бути подано декілька винаходів та/або корисних моделей, які об'єднані функціонально, спрямовані на досягнення єдиної мети.

Винаходи та корисні моделі, що отримали призові місця або спеціальні відзнаки у попередніх конкурсах «Винахід року», до розгляду не приймаються.

Винаходи або корисні моделі, подані на Конкурс, розглядаються та оцінюються за трьома номінаціями:

- ✦ «Абсолютна»;
- ✦ «Галузева»;
- ✦ «Регіональна».

Номінація «Абсолютна» містить такі категорії:

- ✦ Кращий винахід року;
- ✦ Краща корисна модель року;
- ✦ Кращий винахід року серед молоді;
- ✦ Краща корисна модель року серед молоді.

У категорії «Кращий винахід року серед молоді» та «Краща корисна модель року серед молоді» вік кожного з авторів у поточному році не має перевищувати 35 років.

Номінація «Галузева» містить такі категорії:

- ✦ Будівництво;
- ✦ Пристрої та технології промислового призначення;
- ✦ Пристрої та технології побутового призначення;

- ✦ Енергетика та енергоефективність;
- ✦ Поновлювані джерела енергії;
- ✦ Транспортні системи;
- ✦ Інформаційні та комунікаційні технології;
- ✦ Екологія;
- ✦ Переробка промислових та побутових відходів;
- ✦ Речовини і матеріали;
- ✦ Технології агропромислового комплексу;
- ✦ Сільськогосподарські технології;
- ✦ Медицина;
- ✦ Фармацевтика;
- ✦ Харчове виробництво;
- ✦ Металургія;
- ✦ Оборона і державна безпека.

У номінації «Абсолютна» беруть участь всі представлені на Конкурс винаходи або корисні моделі.

У номінації «Галузева» представлені на Конкурс винаходи та корисні моделі розподілені на категорії відповідно до класифікаційного індексу Міжнародної патентної класифікації (МПК) та пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні.

Розподіл представлених на Конкурс винаходів або корисних моделей за категоріями номінації «Регіональна» здійснюється у відповідності до чинного адміністративно-територіального поділу України на області.

Для фізичних осіб категорія визначається за місцем постійного проживання винахідника, для юридичних осіб — за місцезнаходженням такої юридичної особи.

Якщо з патентів, поданих на Конкурс від певної області, для участі у другому турі Оргкомітетом відібрано менше 3 винаходів або корисних моделей, переможець у відповідній категорії номінації «Регіональна» не визначається.

На Конкурс не приймаються:

- ✦ незапатентовані в Україні технічні рішення;
- ✦ патенти на винаходи та корисні моделі, які на дату оголошення Конкурсу втратили чинність;
- ✦ патенти на винаходи та корисні моделі, які видано раніше, ніж за три роки до дати оголошення Конкурсу в поточному році;
- ✦ патенти на секретні винаходи та секретні корисні моделі. Для участі у Конкурсі учасники подають такі матеріали:
  - ✦ заяву на участь у конкурсі «Винахід року»;
  - ✦ анкету учасника конкурсу «Винахід року»;
  - ✦ копію патенту України на винахід або корисну модель;
  - ✦ копії поданих заявок та/або отриманих патентів на даний винахід або корисну модель в іноземних державах;
  - ✦ бізнес-індикатори реалізації винаходу або корисної моделі;
  - ✦ копії ліцензійних договорів (без зазначення конфіденційної інформації сторін);
  - ✦ документи (акти, протоколи тощо), що підтверджують ступінь готовності технічного рішення до впровадження (дослідне, серійне виробництво);
  - ✦ документи, що підтверджують участь у міжнародних виставках;

- ✦ довіреність на представництво інтересів власника патенту України на винахід або корисну модель довіреною особою;
- ✦ заяву про згоду на збір та обробку персональних даних. Заява та анкета складаються українською мовою.

Для участі у Конкурсі учасник подає матеріали на кожний винахід, корисну модель окремо.

Матеріали для участі у Конкурсі (кожен окремий документ) підписуються власником патенту, або в разі їх подання юридичною особою, — керівником юридичної особи чи уповноваженою на підпис особою та скріплюються печаткою юридичною особи.

Матеріали для участі у Конкурсі, оформлені з порушенням вимог цього

Положення, до розгляду не приймаються та не оцінюються.

Якщо декілька винаходів та/або корисних моделей складають комплекс, групу тощо, на кожний з них подається окремий комплект матеріалів, і зазначається, разом з якими іншими патентами слід його розглядати.

У разі неможливості взяти участь у Конкурсі особисто, власник патенту може надати довіреність іншій особі, яка буде діяти від його імені, представляти його інтереси, виконувати всі пов'язані з цим Положенням дії у відносинах з Укрпатентом.

Бланки заяв, анкет учасники отримують:

- ✦ у відділенні інновацій Укрпатенту (бульвар Лесі Українки, 26, м. Київ, 01133);
- ✦ на Інтернет-сайтах Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua), Укрпатенту (www.ukrpatent.org, www.ii.gov.ua), Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» (<http://vinahid-roky.iii.ua>);
- ✦ електронною поштою innovatika@iii.ua.

Прийом конкурсних матеріалів розпочинається з 10 жовтня та завершується 12 грудня поточного року. Конкурсні матеріали учасники подають особисто або надсилають поштою на адресу Оргкомітету (Відділення інновацій Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» за адресою: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26). Дата відправки матеріалів визначається за поштовим штепелем. Конкурсні матеріали бажано дублювати в електронному вигляді на електронну адресу innovatika@iii.ua.

Конкурсна Комісія під час розгляду наданих матеріалів має право звернутися до учасників Конкурсу із запитом з метою отримання додаткової інформації.

Умови цього Положення є обов'язковими для виконання всіма учасниками Конкурсу.

3. Порядок проведення Конкурсу

Науково-методичне і організаційно-технічне забезпечення Конкурсу та загальна координація робіт з його проведення покладається на Оргкомітет, до складу якого входять співробітники Укрпатенту. Завданнями Оргкомітету є:

- ✦ інформаційне забезпечення проведення Конкурсу;
- ✦ прийом та реєстрація матеріалів, що подаються на Конкурс;
- ✦ перевірка відповідності поданих матеріалів умовам Конкурсу;
- ✦ попередня оцінка поданих матеріалів за критеріями, встановленими цим Положенням;
- ✦ формування рейтингів за категоріями;
- ✦ підготовка засідань Експертної ради та Конкурсної комісії;
- ✦ систематизація і узагальнення висновків Експертної ради та Конкурсної комісії;
- ✦ підготовка проектів підсумкових документів Конкурсу, оформлення рішення Конкурсної комісії;
- ✦ підготовка церемонії нагородження переможців Конкурсу.

4. Експертна рада

Експертна рада створюється щорічно за окремим наказом Генерального директора Укрпатенту для організації і проведення експертної оцінки конкурсних робіт та визначення номінантів за категоріями. Експертна рада є робочим органом і складається зі співробітників відділення експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та топографії інтегральних мікросхем Укрпатенту. Експертну раду очолює Директор з питань експертизи Укрпатенту.

5. Конкурсна комісія

Конкурсна комісія створюється щороку за окремим наказом Генерального директора Укрпатенту для аналізу і оцінки конкурсних робіт та визначення переможців. Конкурсна комісія є колегіальним органом і складається зі співробітників Укрпатенту та з представників громадських організацій і наукових установ (за згодою). Конкурсну комісію очолює Директор з питань інноваційного та інформаційного розвитку Укрпатенту.

6. Оголошення Конкурсу

Оголошення про початок проведення Конкурсу і умови участі в ньому (Положення про Всеукраїнський конкурс «Винахід року») публікуються на Інтернет-сайтах Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua), Укрпатенту (www.ukrpatent.org, www.iii.ua) та Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» (<http://vinahid-roku.iii.ua>) не пізніше 10 жовтня поточного року. Крім цього, Оргкомітет забезпечує широке інформування про початок проведення Конкурсу зацікавленої науково-технічної спільноти, винахідників, промислового сектору і підприємницьких структур.

7. Процедура аналізу та оцінки конкурсних робіт

Конкурсні роботи аналізують і оцінюють у три тури. Оцінка конкурсних робіт здійснюється за встановленими цим Положенням критеріями, наведеними в таблиці «Критерії оцінки винаходів або корисних моделей». Конкурсна комісія визначає переможців, як правило, за максимальною сумою набраних балів, виходячи з принципу значущості винаходу або корисної моделі для соціально-економічного розвитку держави та з урахуванням рекомендацій Експертної ради.

Перший тур — перевірка комплектності поданих на конкурс матеріалів та їх відповідності вимогам цього Положення і попередня оцінка представленого винаходу або корисної моделі за встановленими критеріями. Виконується Оргкомітетом.

Починаючи з 10 жовтня, Оргкомітет приймає конкурсні роботи, перевіряє їх комплектність, виконує попередню оцінку. Прийом конкурсних робіт триває до 12 грудня включно. З 13 грудня до 10 лютого наступного року Оргкомітет формує масив конкурсних робіт, складає рейтинг за попередньою оцінкою, аналізує результати і підбиває підсумки першого туру.

Для участі у другому турі конкурсні роботи відбирають за кількістю набраних за попередньою оцінкою балів (n). Критерій відбору $n \geq 0,1 N$, де N — найвища попередня оцінка.

Другий тур — фахове оцінювання конкурсних робіт. Експертна рада забезпечує виконання поглибленої оцінки відібраних для участі у другому турі конкурсних робіт за розширеним переліком встановлених критеріїв. При цьому додатково аналізується актуальність представлених винаходів або корисних моделей, глибина і оригінальність технічного рішення, нестандартність та комплексність підходу до вирішення задач, експлуатаційна технологічність, інші якісні аспекти. Враховуючи це, експерти, що проводять поглиблену оцінку, мають право додати до загальної оцінки винаходу або корисної моделі від 1 до 20 балів. Ще від 1 до 20 балів має право

додати колегіальним рішенням Експертна рада, враховуючи значущість винаходу або корисної моделі. У випадку, коли два або більше патентів набрали рівну або майже рівну кількість балів, перевага надається винаходам, а не корисним моделям з огляду на те, що відносно корисних моделей проводиться лише формальна експертиза і патент на корисну модель видається під відповідальність заявника. За результатами поглибленої оцінки Оргкомітет знову формує рейтинг для кожної категорії, аналізує результати і подає їх на розгляд Експертної ради.

До 10 березня наступного року Експертна рада підбиває підсумки другого туру і визначає номінантів на перемогу в кожній категорії. Результати другого туру розглядає Конкурсна комісія.

Третій тур (фінал Конкурсу) – аналіз номінованих робіт та визначення переможців, які здійснює Конкурсна Комісія.

Конкурсна комісія розглядає результати другого туру та аналізує пропозиції Експертної ради щодо номінантів за кожною окремою категорією. В разі потреби перевіряються кількісні оцінки, виставлені Експертною радою.

За результатами третього туру Конкурсна комісія до 10 квітня наступного року підбиває підсумки своєї роботи та колегіально виносить остаточне рішення щодо переможців Конкурсу.

Окрім встановлених цим Положенням категорій, Конкурсна Комісія може також присуджувати спеціальні відзнаки, наприклад, за оригінальність та нетрадиційність підходу до розв'язання технічної проблеми, соціальну значущість винаходу або корисної моделі, для заохочення винахідницької активності тощо. З числа фіналістів Конкурсна комісія визначає претендентів на нагородження медалями Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).

Рішення Конкурсної комісії є остаточним і не підлягає перегляду.

8. Нагородження переможців

В категорії «Кращий винахід року» присуджуються перше, друге і третє місце. У галузевих і регіональних категоріях, а також серед молоді присуджується тільки перше місце. Один і той самий винахід або корисна модель може отримати призове місце тільки по одній категорії.

Переможців Конкурсу нагороджують дипломами і пам'ятними подарунками. Нагороди переможцям Конкурсу вручають у квітні наступного року під час святкування Міжнародного дня інтелектуальної власності.

9. Публікація відомостей про результати Конкурсу

Кожному учаснику повідомляють про результати його участі у Конкурсі «Винахід року» за адресою, наданою в комплекті конкурсних матеріалів. Інформація про результати Конкурсу публікується на сайтах Державної служби інтелектуальної власності України, Укрпатенту та Всеукраїнського конкурсу «Винахід року».

Інформація про винаходи та корисні моделі, відзначені нагородами Конкурсу, за згодою їх власників, може бути розміщена на сайтах «Перспективні винаходи України», «Біржа промислової власності» та ін.

За матеріалами сайту

Всеукраїнський конкурс «Винахід року»

<http://vinahid-roky.iii.ua/uk>